

Ud at køre med de skøre

At spænde visse hunde for vogn er faktisk ikke skørt – det er en sjov og anderledes måde at beskæftige sig med hundene på, og så er det at gøre, hvad de oprindeligt er avlet til.

Tekst og foto: Wiegaarden/Tine Luther

Billeder fra gammel tid af hunde spændt for forskellige vogne dukker op hist og her. På billederne figurerer store, stærke hunde, der havde en decideret arbejdsfunktion med at trække last af forskellig art. En af disse racer er den schweiziske race berner sennenhund. - Berneren blev blandt andet brugt til at køre mælk fra de schweiziske gårde til mejerierne, fortæller Gert Steffensen, der selv har en berner sennenhund, han spænder for vogn. - Efter man holdt op med at køre med hundene ”for alvor”, udviklede kørslen sig til hobby og konkurrenceform. Som konkurrence er det meget udbredt i USA, og der sker også en del i Sverige. Her hjemme er der endnu ikke officielle konkurrencer, men det kommer forhåbentligt, når vi får skabt lidt mere interesse omkring sporten. I dag er vi en gruppe bernerfolk i Jylland og en på Sjælland som hygger os med at træne vores hunde i kørsel. Vi træner efter det svenske program, som vi sandsynligvis kommer til at bruge her til lands. Nogle af sjællænderne har i øvrigt også deltaget i konkurrencer i Sverige. Det har foreløbig resulteret i to brugshundekåringer i vognkørsel, og der er håb om at erhverve det første danske vognkørsels-championat til sommer.

Sjovt og anderledes

- Det er jo sjovt nok med konkurrencer, men for mig er det vigtigste det sociale aspekt; at være sammen med andre om at gøre noget sjovt med hundene, fastslår Gert Steffensen. - En anden grund til, at jeg kan godt lide vognkørsel, er, at det er en ret speciel måde at

bruge hundene på. Det virker temmelig opsigtsvækkende, og man kan være sikker på at få kontakt med andre mennesker, hvis man går en tur i byen med hund og vogn. Og så er det jo også en god måde at profilere racen på. - Vores race er som sagt skabt til at trække et læs. De er stærke og gode til det, og mange af dem kan rigtig godt lide det. Der er sågar hunde, der bliver så ivrige, at de hyler, når de får færten af en vogn.

- Noget af det fine ved at køre med sin hund er jo også, at man kan gøre det hvor som helst, siger Gert Steffensen. - Man kan køre en tur i gågaden, en tur på landet, på en træningsplads eller hvad man kan finde på. Det eneste krav – i hvert fald hvis vognen er belastet – er, at underlaget er fast. En vogn med vægt bliver alt for tung at trække, hvis man kører på blødt underlag som f.eks. græs.

Foto: Tine Luther

Kommandoerne skal være på plads

- En berner sennenhund kan snildt trække over 100 kg, men så skal den selvfølgelig være i god form til det. Den skal trænes langsomt op, ellers risikerer man at ødelægge dens ryg og bentøj. Og så skal den selvfølgelig være fuldt udviklet, inden den belastes. Hunde med lidelser som f.eks. grov HD skal man naturligvis ikke belaste med en tung vogn. - Det er meget forskelligt, hvor lang tid det tager at tilkøre en hund. Nogle vænner sig til fornemmelsen efter få minutter, mens andre skal have flere timer til det. Hunden skal lære lystre følgende kommandoer: frem, stå, højre

og venstre. Det lærte jeg selv min hund hjemme i stuen ved hjælp af nogle 1 1/2 l sodavandsflasker, jeg stillede op på gulvet. Med godbidder guidede jeg hunden rundt om flaskerne, og inden længe forstod den, hvad jeg ville have den til.

Foto: Tine Luther

Det er en god idé at lære hunden at lystre på ord, for man går jo ikke altid oppe på siden af den, når den er spændt for, så den kan se ens dirigerende armbevægelser. I hvert fald ikke hvis man vil dyrke konkurrencer, for i disse programmer skal hunden dirigeres bagfra, og stemmen er den eneste ”snor”, man har i hunden.

Ros, ros og atter ros

- Når hunden kan kommandoerne, er den klar til at blive spændt for. Man starter med en såkaldt begyndervogn. Det er nærmest bare trækstænger i plastik med hjul på, så den vejer så godt som ingenting.
- Først skal man lade hunden undersøge selen, som så spændes på. Hunden skal også have lov til at undersøge vognen, så den kan se, at den ikke er farlig. Mens man selv går fremad med hunden, går en hjælper med

begyndervognen ved siden af, så hunden vænner sig til lyden. Næste step er at hjælperen berører hunden på bagpartiet med trækstængerne. Når den er tryk ved disse ting, er det tid til at spænde vognen på. Det er meget vigtigt, at hunden er helt tryk, for den kan komme til skade, hvis den farer rundt i panik og slår bagpartiet på trækstængerne. Til at begynde med kan man have hunden i line, men når den er blevet vant til at trække vognen, skal den lære at gå uden.

- Når hunden er trænet i at gå med begyndervognen, kan man skifte over til en rigtig vogn. Gradvis kan belastningen øges. Under træningen bruger vi typisk enten sandsække eller blylodder som ”last”.
- Under hele processen er det meget vigtigt at rose hunden hele tiden, så den ved, at den gør det, man gerne vil have den til. Mange hunde arbejder rigtig godt på godbidder, men de skal bruges med omtanke. Når vi kører, skal hunden vide, at vi er på arbejde, og den mister let koncentrationen, hvis den går og tænker i godbidder. Så man må nøjes med at rose med stemmen, når det er blevet ”hverdag”.

Foto: Tine Luther

Forskellige øvelser

- Uanset om man har i tankerne at deltage i konkurrencer på et tidspunkt eller om man bare kører for hyggens skyld, synes jeg, det er sjovt at øve nogle af konkurrenceprogrammernes øvelser. Den svenske model indeholder fire programmer af forskellig sværhedsgrad: Begynderklasse samt Arbejdsprøve 1, 2 og 3, som endeligt kan føre til et vognkørsels-championat.

Programmernes øvelser tager udgangspunkt i almindelige dagligdags ting som f.eks. at lave højre- og venstresving i et kryds, stop, at køre over en bro og gennem en låge, som man selv skal åbne og lukke, mens hunden venter.

Derudover har vi blandt andet slalomkørsel mellem kegler, kørsel med to hjul på en bjælke og kørsel gennem en tunnel – nærmest en agility-tunnel i overstørrelse.

- Der er udfordringer nok at kaste sig over, og vi hygger os meget med træningen. Og hundekørsel er sjovt. Hvorfor er svært at beskrive – det skal simpelthen prøves!

Se mere om træning, udstyr samt træningstider i Kolding og Hillerød på www.berner-ekvipagen.dk

Det er typisk sennenhunde-racerne og newfoundlanderen, man forbinder med vognkørsel, men mange andre racer kan bruges til formålet. De skal naturligvis have en vis størrelse, være rolige og afbalancerede samt koncentreret om føreren.